

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы
Татар Казысы авыл жирлеге башкарма комитеты

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы
Татар Казысы авыл жирлеге башкарма комитеты
КАРАРЫ

27 декабрь, 2024 ел

№ 17

Татарстан Республикасы Питрәч
муниципаль районы Татар
Казысы авыл жирлегендә жирләү
һәм жирләү эше турында

«Күмү һәм күмү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль законнар, «Улгәннәрне күмү буенча хезмәтләр күрсәтүгә гражданнарның хокуклары гарантияләре турында» 1996 елның 29 июнендәге 1001 номерлы Россия Федерациясе Президенты Указы, «Жирләү һәм күмү эше турында» Федераль законны гамәлгә ашыру чарапары турында» 2007 елның 18 маенданы 196 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары, Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Татар Казысы авыл жирлеге уставы нигезендә Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Татар Казысы авыл жирлеге башкарма комитеты карар бирә:

1. Түбәндәгеләрне расларга:

- Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Татар Казысы авыл жирлегендә жирләү һәм күмү эше турында нигезләмә (1 нче күшымта);
  - жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә курсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына карата таләпләр (2 нче күшымта).

2. Элеге каарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматы рәсми порталында (www.pravo.tatarstan.ru) һәм Питрәч муниципаль районы рәсми сайтында (www.pestreci.tatarstan.ru) бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә).

3. Элеге каарның үтәлешен тикшереп торуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Татарстан Республикасы
Питрәч муниципаль районы
Татар Казысы авыл жирлеге
башкарма комитеты житәкчесе

Ф.Г.Кәrimуллин

Күшымта № 1

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Татар Казысы авыл жирлегендә жирләү һәм жирләү эше турында нигезләмә

27 декабрь, 2024 ел № 17

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Татар Казысы авыл жирлегендә жирләү һәм жирләү эше турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Татар Казысы авыл жирлегендә (алга таба - Нигезләмә) күмү һәм күмү эше турынdagы нигезләмә “Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы федераль законнар (алга таба - 8-ФЗ номерлы Федераль закон), “Улгән жирләрне күмү һәм күмү эше турында” 1996 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль законнар, Россия Федерациясе Президентының “Улгән кешеләрне күмү хокукларының гарантияләре турында” 1996 елның 29 июнендәге 1001 номерлы Указы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Күмү һәм күмү эше турында» Федераль законны гамәлгә ашыру чаралары хакында» 2007 елның 18 маенданы 196 номерлы каары, Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Татар Казысы авыл жирлеге уставы нигезендә Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Татар Казысы авыл жирлеге территориясендә күмү эшен һәм күмүне оештыру тәртибен жайга сала (алга таба - Жирлек).

1.2. Элеге Нигезләмә максатларында тубәндәге төшөнчләр кулланыла:

якын туганнар - турыдан-туры югары һәм тубән линия буенча туганнар (ата-аналар һәм балалар, бабай, би һәм оныклар), шулай ук туганнан туган һәм туганнан булмаган (аталары яисә аналары уртак булган) абый - энеләр һәм апа-сенелләр, уллыкка алынганнар, уллыкка алучылар;

дини зират – бер конфессиягә караган үлгәннәрне яки һәлак булганнарны (алга таба – үлгәннәрне) тиешле дини йолаларны үтәп жирләү өчен билгеләнгән зират (җәмәгать зираты участогы);

жәмәгать зиратының хәрби кишәрлеге - үлгән хәрбиләрне һәм гражданнарны, аларга тиңләштерелгән категорияләрне күмү өчен хәрби жирләү йоласын үтәп билгеләнгән җәмәгать зираты кишәрлеге;

жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге - жирләү мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан жирләү вакытында дәүләт гарантияләрен тәэммин итү максатларында түләүсез нигездә курсәтелә торган хезмәтләр исемлеге;

күмү зонасы-зиратының һәм (яисә) крематорийның күмү гамәлгә ашырыла торган функциональ-территориаль зонасы;

катафаль ташулар-катафаль транспорт белән үлгәннәрнең калдыкларын яисә көлен, жирләү продукциясен һәм күмүдә катнашучыларны ташу;

зират-улгэннэрнең калдыкларын һәм көлен күмү өчен билгеләнгән жирләү билгеләнешендәге объект;

ирекле күмүләр өчен ябык зират-яңа күмү урыннары булдыру өчен территория тулысынча файдаланылган зират;

зират чоры – күмелгән гәүдәненең минеральләшүе төгәлләнә торган һәм туганнар каберенә түбәндәгечә базга күмү рөхсәт ителә торган вакыт;

колумбарий – көлне яки көл салынган савытларны күмү өчен билгеләнгән бина, аның бер өлеше яки корылмасы;

кремация-улгән кешенең калдыкларын, биологик материалларны янгынга тапшыру;

жирләү урыны-жирләү билгеләнешендәге объект пространствосының үлгэннэрнең калдыкларын яисә көлен күмү өчен билгеләнгән өлеше;

жирләү урыны-жирләү билгеләнешендәге объект пространствосының этика, санитария һәм экология таләпләре нигезендә максус оештырылган, үлгэннэрнең калдыкларын, көл һәм көл салынган савытларны күмү буенча йола гамәлләрен башкару өчен билгеләнгән өлеше;

минеральләштерү – жирләнгән җисемнең аерым химик элементларга һәм гади химик күшүлмаларга таркалу процессы;

кабер – жирдә, зиратта, колумбарийдан башка башка ритуаль корылмада күмү өчен участокта урнашкан һәм үлгән кешенең мәетен табутта яки аннан башка яки көл салынган савытларда күмү өчен билгеләнгән урын;

кабер коймасы-кабер участогы периметры буенча урнаштырыла торган киртәләп торучы сзыыклы корылма;

кабер корылмасы-мемориаль мәгълүматны үз эченә алган, үлгэннэрнең истәлеген мәңгеләштерү өчен билгеләнгән һәм күмү урынында урнаштырыла торган архитектура-скульптура корылмасы (кабер ташы);

жәмәгать зираты - үлгэннэрне жирләү урыннары аларның ихтыярын исәптә алыш яки жирләү мәсьәләләре буенча максуслаштырылган хезмәт каары буенча караплан зират;

жирләү өчен билгеләнгән объект-шәһәр төzelеше яки архитектура комплексы, яки халыкка ритуаль хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән объект, территория яки участок (зират, крематорий, колумбарий h. b.);

Ялғызак жирләү урыны-жирләү билгеләнешендәге объект территориясендәге бер үлгән кешене, шул исәптән шәхесе Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән кешене жирләү өчен бирелә торган участок;

жирләү – Россия Федерациясенең норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә жиргә, утка яки суга тапшыру юлы белән, әхлакый таләпләргә каршы килми торган гореф-гадәтләр һәм традицияләр нигезендә үлгән кешенең гәүдәсен, сөякләрен, көлен жирләү буенча йола гамәлләре;

жирләү-үлгән кешене элек үлгән туганнарын жирләү башкарылган билгеләнгән тәртиптә бирелгән жирләү урынында жирләү;

туганнар-туганлыкта торучы барлық башка затлар, якын туганнарыннан тыш;

тугандаш жирләү урыны-жирләү билгеләнешендәге объект территориясендәге үлгән кешенең туганы(һәм) элегрәк жирләнгән кишәрлек;

санитар-яклау зонасы-киңлекке Россия Федерациясeneң норматив хокукый актлары белəн билгелəнə торган зират həm (яисə) крематорий həm torak (селитеb) яки сənəgətər təzeləşə arasındagы функциональ-территориаль зона;

жирлəү эше мəсъəлələre буенча махsuslashтырылган хезмəт-жирле үзидарə органы тарафыннан түлəүсез күмү буенча гарантиялəнгən хезмətlər исемлеген күрсəтүче оешма;

жирлəү турында таныклык-жирлəү турында белешмəлər həm жирлəү урыны өчен жаваплы зат булган həm аның жирлəү урыныннан алга таба файдалану хокуын раслый торган документ;

эксгумация-ұлгən кешенең гəүдəсен, калдыкларын күмү урыныннан суд-медицина яки криминалистик экспертиза өчен яки яңадан күмү өчен чыгару.

2. Жирлəүне гамəлгə ашыру гарантиялəре

2.1. Иренə (хатынына), ябын туганнарына, башка туганнарына, вафат булган кешенең законлы вəкиленə яисə вафат булган кешене жирлəү бурычын үз өстенə алган башка затка жирлəү буенча түбəндəge хезмətlər исемлеген түлəүсез нигездə күрсəтү гарантиялənə:

- 1) жирлəү өчен кирəkle документларны рəсмилəштерү;
- 2) табутны həm күмү өчен кирəkle башка əйберлəрне бирү həm китерү;
- 3) ұлгən кешенең гəүдəсен (калдыкларын) зиратка (крематорийга)ташу;
- 4) күмү (кремация, аннан соң көл салынган урна бирү).

2.2. Ире (хатыны), ябын туганнары, башка туганнары йə вафат булган кешенең законлы вəкиле булмаганда яисə алар тарафыннан жирлəү мəмкинлəge булмаганда, жирлəүне башкару бурычын үз өстенə алган башка затлар булмаганда, шулай ук ұлгənnərнең шəхесе билгелənмəgən очракта, жирлəү буенча хезмəт күрсəтүлər үз өченə ала:

- 1) жирлəү өчен кирəkle документларны рəсмилəштерү;
- 2) тəнне киендерү;
- 3) табутны бирү;
- 4) ұлгən кешене зиратка (крематорийга)алып бару;
- 5) күмү.

Ұлгən кешене өендə, урамда яисə башка урында жирлəү Эчке эшлəр органнары тарафыннан аның шəхесе ачыкланғаннан соң, əгər Россия Федерациясе законнарында башкасы карапмаган булса, үлем сəбəбе ачыкланғаннан соң өч тəүлек өченdə жирлəү мəсъələləre буенча махsuslashтырылган хезмəт тарафыннан гамəлгə ашырыла.

Шəхесе Россия Федерациясе законнарында билгелənгən срокларда Эчке эшлəр органнары тарафыннан билгелənмəgən ұлгənnərне жирлəү күрсətelgən органнарның ризалыгы белən жирлəү мəсъələləre буенча махsuslashтырылган хезмəт тарафыннан мондый очраклар өчен билгелənгən жəməgətər зиратлары кишəрлеклərendə жирлəү юлы белən гамəлгə ашырыла.

2.3. Əгər жирлəү ұлгən кешене жирлəү бурычын үз өстенə алган затлар акчалары исəбennən башкарылса, күрсətelgən затларга жирлəү өчен гарантиялənгən жирлəү хезмətləre исемлегенең нигезендə күрсətelə торган хезмətlər бəясенə тигез

куләмдә социаль пособие түләнә.

2.4. Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең бәясе, Россия Федерациясе Пенсия һәм социаль иминият фондының Татарстан Республикасы буенча бүлеге, Татарстан Республикасы Тарифлар буенча Дәүләт комитеты белән килештереп, Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

2.5. Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлегенең сыйфаты әлеге каарның 2 нче күшымтасында расланган Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына карата таләпләргә туры килергә тиеш.

3. Жирлек территориясендә жирләү эшен оештыру

3.1. Жирлектә жирләү эшен оештыру Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районының белки авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба – вәкаләтле орган) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3.2. Жирлек территориясендә түләүсез күму буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеген жирләү мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт (алга таба – махсуслаштырылган хезмәт) күрсәтә.

3.3. Вәкаләтле орган һәм махсуслаштырылган хезмәт үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе законнарына, Татарстан Республикасы законнарына, вәкаләтле органның муниципаль хокукый актларына һәм жирләү һәм жирләү эше өлкәсендәге башка норматив хокукый актларга таянып эш итә.

3.4. Жирлек территориясендә махсуслаштырылган хезмәтнең эшчәнлеген оештыру әлеге Нигезләмә һәм жирләү һәм жирләү эше өлкәсендәге башка норматив хокукый актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.5. Жирләү эшен финанс белән тәэммин итү Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, шулай ук Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районының норматив хокукый актлары нигезендә жирлек бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

3.6. Файдаланыла торган мәлкәткә ия булу, аннан файдалану һәм аның белән эш итү

жирләү һәм жирләү эшен оештыру өлкәсендә, Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районының норматив хокукый актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Жирлек территориясендә ритуаль хезмәт күрсәтүләрне һәм күму урыннарын карап тотуны оештыру өлкәсендә вәкаләтләр

4.1. Жирлек территориясендә ритуаль хезмәт күрсәтүләрне оештыру һәм жирләү урыннарын карап тоту өлкәсендә вәкаләтле орган вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) жирлек территориясендә жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә бердәм муниципаль сәясәтне гамәлгә ашыру;

2) жирлек территориясендә Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районны муниципаль хокукий актлары таләпләренең үтәлешен тикшереп торуны гамәлгә ашыру.

3) махсуслаштырылган хезмәт тарафынан түләүсез нигездә күмү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеген курсәтүне, шул исәптән күмү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә курсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына карата таләпләрнең үтәлешен тикшереп торуны гамәлгә ашыру;

4) жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә финанс, бюджет, инвестиция, бәя, тариф сәясәте һәм шәһәр төзелеше эшчәнлеге мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районның республика башкарма хакимият органнары һәм жирле үзидарә органнары белән үзара хезмәттәшлек;

5) жирләү һәм жирләү эше мәсьәләләре буенча муниципаль хокукий актларны үз компетенциясе чикләрендә эшләү һәм кабул итү;

6) жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеген курсәту кысаларында эшләр башкаруга юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның махсуслаштырылган хезмәт белән төзелгән контрактларның (шартнамәләрнең) үтәлешен тикшереп тору;

7) жирлек территориясендәге жәмәгать зиратлары территориясендә башкарылган барлык күмүләрне исәпкә алуны алыш бару, шул исәптән күмүләрне теркәү китабын алыш бару юлы белән (19 нчы форма);

8) жәмәгать зиратларында күмү зоналарын билгеләү һәм күмү (өстәмә күмү) өчен урыннар бирү;

9) үлгән кешене жирләү өчен зиратлар территорияләрендә түләүсез бирелә торган жир кишәрлеге күләмен билгеләү;

10) жирлек территориясендә жәмәгать зиратларын ачу һәм ябу турында каарлар кабул итү;

11) яңа зиратлар төзү, гамәлдәге жәмәгать зиратларын кинәйтү, күчерү, ябу чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыру;

12) зиратлардан һәм максатчан билгеләнеш буенча жирләү билгеләнешендәге башка объектлардан файдалануны тикшереп тору;

13) жирләү билгеләнешендәге объектларны саклауны оештыру;

14) жирлек территориясендә жирләү эшен оештыру торышына еллык мониторинг үткәру;

15) жирләү һәм жирләү эше өлкәсендәге мәсьәләләр буенча гражданнарга консультация бирү һәм килучеләрне кабул итүне алыш бару;

16) гамәлдәге законнар нигезендә башка вәкаләтләр.

4.2. Махсуслаштырылган хезмәт жирләү хезмәтләренең гарантияләнгән исемлеген түләүсез нигездә курсәтә.

5. Күмү урыннары

5.1. Жирләү урыннары булып этика, санитария һәм экология таләпләренә туры китереп бирелгән жир кишәрлекләре һәм аларда үлгәннәрнең гәүдәләрен (калдыкларын) күмү өчен зиратлар, үлгәннәрнең көле салынган савытлар, шулай ук

Улгәннәрне күмү өчен билгеләнгән башка биналар һәм корылмалар тора.

5.2. Жирләү урыннарын булдыру турындагы каар мәдәниятенең законнар таләпләре нигезендә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

5.3. Төзелә торган, шулай ук мәдәниятенең законнар таләпләре нигезендә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

5.4. Жирлек территориясендә жәмәгать зиратлары ачык, ирекле күмү өчен ябык, ябык булырга мөмкин.

5.5. Жәмәгать зиратлары территориясендә жирләү урыннары:

- 1) Ялгызклар;
- 2) тугандаш;
- 3) дин тотучылар;
- 4) мактаулы;
- 5) хәрбиләр.

5.6. Жирлекнен жәмәгать зиратлары территориясендә хәрбиләрне күмү (хәрби кишәрлекләр), мактаулы жирләүләр һәм бер диндә үлгәннәрне күмү (дини кишәрлекләр) өчен аерымланган жир кишәрлекләре (зоналар), шулай ук колумбарийлар карала.

Зиратның хәрби кишәрлекләрендә жирләү өчен үлгән кешенең 8-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясында күрсәтелгән гражданнар категориясенә каравын раслаучы документлар тапшырыла.

5.7. Күмү зонасы кварталларга һәм участокларга бүленә.

5.8. Үлгән кешенең гәүдәсе белән табутны күмү өчен каберләр төзегәндә кабер тирәнлеген жирле шартларга (грунт характеристына һәм грунт сularының тору дәрәжәсенә) карап билгеләргә кирәк. Шул ук вакытта кабер озынлыгы ким булмаска тиеш

2 метр, киңлеге – 1 метр, тирәнлеге – 1,5 метрдан да ким түгел. Барлык очракларда да кабер төбенең өслеге грунт сularы торышы дәрәжәсенән 0,5 метрга югарырак булырга тиеш.

5.9. Жирләү урыннары жәмәгать зиратының билгеләнгән планировкасына туры китереп бирелә. Күмү урыннары арасындагы өзеклекләрнең киңлеге 0,5 метрдан ким була алмый.

5.10. Койма урнаштырганда, аның үлчәмнәре күмү өчен бүләп бирелгән участокның норматив үлчәмнәренә туры килергә тиеш. Киртәнең биеклеге 1,5 метрдан артмаска тиеш. Кабер өстенә куелган корылмаларның биеклеге 2,5 метрдан артмаска тиеш.

5.11. Зиратның билгеләнгән планировкасын бозып, шул исәптән күмү урыннары арасында, юл кырыларында һәм санитар-яклау зонасы чикләрендә күмү урыннарын урнаштыру рөхсәт ителми.

6. Ялгызак күмүләр

6.1. Бер кеше күмү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

6.2. Жирлек территориясендә бер кеше күмү өчен түләүсез бирелә торган жир кишәрлегенең тәкъдим ителә торган күләме 1,2 м x 2,2 м тәшкил итә.

6.3. Ялғызак жирләү өчен урын бирү турындагы гариза вафат булган кешенең ире (хатыны), якын туганнары, башка туганнары яисә законлы вәкилләре тарафыннан, ә андыйлар булмаганда вафат булган кешене жирләү бурычын үз өстенә алган башка затлар (алга таба – мөрәжәгать итүче) тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазьдә тапшырыла (1 форма).

6.4. Бер кеше күмү өчен урын бирү турындагы гаризага түбәндәге документлар күшүп бирелә:

1) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

2) берүзе күмү өчен урын бирү турындагы гариза белән мөрәжәгать итүченең вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән) мөрәжәгать иткән очракта, мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;

3) үлем турында таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

4) кремация турындагы белешмәнең күчермәсе – көл салынган урнаны күмгәндә

(чагыштыру өчен төп нөсхә күшымтасы белән);

5) ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән, үле бала туган очракта үле бала тууны дәүләт теркәвенә алу фактын раслый торган документ.

6) шәхесе Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вакытларда билгеләнмәгән үлгән кешене жирләүгә Эчке эшләр органнарының ризалыгын раслый торган документ.

7) мөрәжәгать итүченең шәхси белешмәләрен эшкәртүгә ризалык.

6.5. Бер кеше күмү өчен урын бирүдән баш тарту өчен нигез булып:

1) юкка чыгарыла торган зират күмү өчен ябык;

2) гаризаны карау өчен кирәkle документларның төп нөсхәләрен тапшырмау;

3) тапшырылган документларда тулы булмаган, бозып күрсәтелгән яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу, бу аларның чынбарлыгына объектив рәвештә инануны кыенлаштыра.

6.6. Ялғызак күмү өчен урын бирүдән баш тарту өчен нигезләр булганда, вәкаләтле орган, баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, Ялғызак күмү өчен урын бирүдән дәлилләнгән баш тартуны рәсмиләштерә.

6.7. Бер кеше күмү өчен урын бирүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, вәкаләтле орган:

мөрәжәгать итүче белән бергә күмү урынының жир кишәрлеген бүлеп бирү максатларында зиратны тикшерә;

Ялғызак жирләү өчен урын бирү турында каарны рәсмиләштерә; күмү урынын теркәүне күмүләрне теркәү кенәгәсендә гамәлгә ашыра.

6.8. Ялғызак күмү өчен урын бирү турындагы яисә Ялғызак күмү өчен урын бирүдән баш тарту турындагы каар вәкаләтле орган тарафыннан мөрәжәгать итүче мөрәжәгать иткән көнне кабул ителә.

6.9. Ялғызак күмү өчен урын бирү яисә Ялғызак күмү өчен урын бирүдән баш

тарту турындағы карап мөрәжәгать итүчегә шәхсән кәгазьдәге документ рәвешенде (7, 13 формалар) бирелә.

7. Тугандаш күмүләр

7.1. Кардәшләрне күмү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

7.2. Туганнарны күмү урыннары ир белән хатынны, якын туганнарны һәм башка туганнарны күмү мөмкинлеген исәпкә алыш бирелә.

7.3. Жирлек территориясендә туганнарны күмү өчен түләүсез бирелә торган жир кишәрлекенең тәкъдим ителә торган күләме 2,5 м x 2,2 м тәшкил итә.

7.4. Тугандаш жирләү өчен урын бирү турындағы гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазьдә тапшырыла (2 форма).

7.5. Туганнарны күмү өчен урын бирү турындағы гаризага түбәндәге документлар күшүп бирелә:

1) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

2) туганнарча жирләү өчен урын бирү турында гариза белән мөрәжәгать итүченең вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән) мөрәжәгать иткән очракта, мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;

3) үлем турында таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

4) кремация турындағы белешмәнең күчермәсе – көл салынган урнаны күмгәндә (чагыштыру өчен төп нөсхә күшымтасы белән);

5) ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән, үле бала туган очракта үле бала тууны дәүләт теркәвенә алу фактын раслый торган документ.

6) мөрәжәгать итүченең шәхси белешмәләрен эшкәртүгә ризалык.

7.6. Гаризаны карау, тугандаш күмү өчен урын бирү турында яисә тугандаш күмү өчен урын бирудән баш тарту турында карап кабул итү әлеге Нигезләмәнең 6.5-6.9 пунктларында (8, 14 формалар) билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

8. Мактаулы жирләүләр

8.1. Жәмәгать жирлекләре территориясендә Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Татарстан Республикасының Питрәч районы алдында аерым казанышлары булган үлгәннәрне жирләү өчен мактаулы жирләү өчен участоклар (зоналар) төзелергә мөмкин.

8.2. Мактаулы жирләү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

8.3. Мактаулы жирләү урыннарында түбәндәге категория гражданнарны жирләү гамәлгә ашырыла:

1) Советлар Союзы һәм Россия Федерациясе Геройлары;

2) Социалистик Хөзмәт Геройлары;

- 3) Россия Федерациисе Хезмәт Геройлары;
- 4) I, II һәм III дәрәҗә Дан орденнары белән бүләкләнүчеләр, Дан орденының тулы кавалерлары;
- 5) I, II һәм III дәрәҗә Хезмәт Даны орденнары белән бүләкләнүчеләр, Хезмәт Даны орденының тулы кавалерлары;
- 6) Бөек Ватан сугышы ветераннары, махсус хәрби операциядә катнашучылар;
- 7) Татарстан Республикасы Питрәч районының Мактаулы гражданнары;
- 8) Россия Федерациисе, Татарстан Республикасы, Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районаны үсешенә өлеш керткән предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар житәкчеләре.

8.4. Жирлек территориясендә мактаулы жирләү өчен түләүсез бирелә торган жир кишәрлегенең күләме 2,5 м x 2,5 м тәшкил итә.

8.5. Мактаулы жирләү өчен урын бирү турындагы гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә көгазъдә бирелә (2 форма).

8.6. Мактаулы жирләү урыны бирү турындагы гаризага түбәндәге документлар күшүп бирелә::

- 1) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);
- 2) мактаулы жирләү өчен урын бирү турында гариза белән мөрәжәгать итүченең вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә күшымтасы белән) мөрәжәгать иткән очракта, мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;
- 3) вафат булучының Россия Федерациисе, Татарстан Республикасы, Татарстан Республикасы Питрәч районы алдындағы казанышларын раслый торган документлар (хезмәт кенәгәләренең (булган очракта) яисә хезмәт (хезмәт) эшчәнлеген раслый торган башка документларның күчермәләре, таныклыklар һәм бүләкләрнең төп нөсхәләре) (;
- 4) үлем турында таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);
- 5) кремация турындагы белешмәнең күчермәсе – көл салынган урнаны күмгәндә
  - (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән);
  - 6) мөрәжәгать итүченең шәхси белешмәләрен эшкәртүгә ризалык.

8.7. Гаризаны карау, мактаулы жирләү өчен урын бирү турында яисә мактаулы жирләү өчен урын бирүдән баш тарту турында карап кабул итү әлеге Нигезләмәнең 6.5-6.9 пунктларында (8, 14 формалар) билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

9. Хәрби қумуләр

- 9.1. Жирлекнен жәмәгать зиратлары территориясендә хәрбиләрне қуму өчен аерымланган жир кишәрлекләре (зоналар) (хәрби кишәрлекләр) каралырга мөмкин.
- 9.2. Хәрби жирләү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

9.3. 8-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясындагы 1 нәм 3 пунктларында күрсәтелгөн үлгеннәрне хәрби участокларда жирләү үлгән кешенең ихтияр белдерүен йә иренен, янын туганнарының яисә башка туганнарының теләген исәпкә алыш рөхсәт ителә.

9.4. Жирлек территориясендә хәрбиләр күмү өчен түләүсез бирелә торган жир кишәрлегенең күләме 2,5 м x 2,5 м тәшкил итә.

9.5. Хәрби жирләү өчен урын бирү түрүнде гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазьдә бирелә (2 форма).

9.6. Хәрби жирләү өчен урын бирү түрүнде гаризага түбәндәге документлар күшүп бирелә:

1) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

2) хәрби жирләү урыны бирү түрүнде гариза белән мөрәжәгать итүченең вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән) мөрәжәгать иткән очракта, мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;

3) үлем түрүнде таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

4) кремация түрүндагы белешмәнен күчермәсе – көл салынган урнаны күмгәндә

(чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән);

5) вафат булучының жәмәгать зиратының хәрби кишәрлекендә базга күмелергә мөмкин затлар категориясенә керүен раслаучы документлар.

6) мөрәжәгать итүченең шәхси белешмәләрен эшкәртүгә ризалык.

9.7. Гаризаны карау, мактаулы жирләү өчен урын бирү түрүнде яисә мактаулы жирләү өчен урын бирүдән баш тарту түрүнде Карап кабул итү әлеге Нигезләмәнең 6.5-6.9 пунктларында билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

10. Туганы жирләнгән жиргә күмү (Подзахоронение)

10.1. Булган кабергә күмү буш урын булганда санитария нормаларын үтәп башкарыла. Күмгәндә табутлар арасындагы ара (табут белән урна арасында, урна белән урна арасында) вертикаль һәм горизонталь буенча 0,5 м дан ким булмаска тиеш, һәм ул жир катламы белән тутырыла. Табутларның өске катламыннан алыш жир өслегенә кадәр жир катламының калынлыгы 1 метрдан да ким булмаска тиеш.

10.2. Жирләү бары тик минеральләшү чоры узгач кына башкарыла, әмма соңғы жирләү вакытыннан 15 елдан да иртәрәк түгел.

Кремациядән соң көл салынган урнаны күмү соңғы күмү вакытыннан узган вакытка бәйсез рәвештә башкарыла.

10.3. Жирлек территориясендәге зиратларда туганнары, мактаулы, хәрбиләрне жирләү урынында күмәргә рөхсәт бирү түләүсез нигездә башкарыла.

10.4. Өстәмә жирләүгә рөхсәт бирү түрүнде гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазьдә бирелә (3

форма).

10.5. Өстәмә күмүгә рөхсәт бирү түрындагы гаризага түбәндәге документлар күшүп бирелә:

1) күмү түрүнде таныклык (күмү түрүнде таныклык булмаган очракта вәкаләтле орган күмү урынын теркәү кенәгәсендә исеменә теркәлгән зат түрүнде белешмәләрнең булуын билгели);

2) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

3) жирләүгә рөхсәт бирү түрындагы гариза белән мөрәжәгать итүченең вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсе күшүп) мөрәжәгать иткән очракта, мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;

4) үлем түрүнде таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

5) ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән, үле бала туган очракта үле бала тууны дәүләт теркәвенә алу фактын раслый торган документ;

6) кремация түрүндагы белешмәненең күчермәсе – көл салынган урнаны күмгәндә

(чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән);

7) үлгән кешенең күмү урыны исеменә теркәлгән зат белән (яисә тиешле жирләү урынында күмелгән зат белән) туганлык бәйләнешен раслаучы документлар йә үлгән кешене күмүгә аның язма ризалыгын раслаучы документлар;

8) мөрәжәгать итүченең шәхси белешмәләрен эшкәртүгә ризалык.

Жирләү урыны исеменә теркәлгән зат үлгән очракта,

өстәмә жирләүгә рөхсәт бирү түрындагы гаризага шулай ук:

1) вафат булган кеше исеменә рәсмиләштерелгән жирләү түрүнде таныклык (жирләү түрүнде таныклык булмаган очракта вәкаләтле орган күмү урынын теркәү кенәгәсендә исеменә теркәлгән зат түрүндагы белешмәләрнең булуын билгели);

2) жирләү урыны исеменә теркәлгән затның үлү түрүнде таныклыгы күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә күшымтасы белән);

3) кремация түрүндагы белешмәненең күчермәсе – көл салынган урнаны күмгәндә (чагыштыру өчен төп нөсхә күшымтасы белән).

10.6. Жирләүгә рөхсәт бирүдән баш тарту өчен нигез булып:

1) кирәклө жирләү урынында әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән ялгыз жирләү күләменнән чыгып, табут белән күмү өчен буш урын булмау;

2) юкка чыгарыла торган зират күмү өчен ябык;

3) гаризаны карау өчен кирәклө документларның төп нөсхәләрен тапшырмау;

4) тапшырылган документларда тулы булмаган, бозып күрсәтелгән яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу, бу аларның чынлыгына объектив рәвештә инануны кыенлаштыра;

5) минеральләшү чоры тәмамланмаган, тузан салынган урнаны кабергә күмүдән тыш (табутны табутка күмгәндә);

6) үлгән кешене күмүгә рөхсәт бирү түрүндагы гариза бирелгән очракта (үлгән кеше исеменә рәсмиләштерелгән жирләү түрүнде таныклык булмагандан) күмүләрне

теркәү кенәгесендә ұлгән кеше исеменә күмү урынын теркәү тұрында белешмәләрнең булмавы.

10.7. Гаризаны карау, жирләу өчен урын бири тұрында яисә жирләу өчен урын бирудән баш тарту тұрында карап кабул итү вәкаләтле орган тарафыннан әлеге Нигезләмәнең 6.5-6.9 пунктларында (9, 15 формалар) билгеләнгән тәртиптә кабул ителә.

11. Улгән кешенең калдықларын (көлен) алға таба күмү өчен казып алу

11.1. Күмелгән кешенең калдықларын яңадан базга күмү өчен эксгумацияләу санитария нормалары һәм кагыйдәләре таләпләрен исәпкә алып башкарыла.

11.2. Жирлек территориясендә урнашкан зиратта жирләнгән ұлгән кешенең мәетен (көлен) алуға рөхсәт бири түләүсез нигездә башкарыла.

11.3. Вафат булган кешенең жәсәден (көлен) алуға рөхсәт бири тұрында гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан тұрыдан-турсы вәкаләтле органға мөрәжәгать иткәндә кәгазьдә бирелә (4 форма).

11.4. Улгән кешенең жәсәден (көлен) алуға рөхсәт бири тұрындагы гаризага түбәндеге документлар күшүп бирелә:

1) күмү тұрында таныклық (күмү тұрында таныклық булмаган очракта вәкаләтле орган күмү урынын теркәү кенәгесендә исеменә теркәлгән зат тұрында белешмәләрнең булын билгели);

2) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документтың күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

3) мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торған документ, әгәр ұлгән кешенең калдықларын (көлен) алға таба күмү өчен алу тұрындагы гариза белән мөрәжәгать итүче вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итүче вәкиленең шәхесен таныклаучы документтың күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә күшымтасы белән) мөрәжәгать итсә;;

4) үлем тұрында таныклық күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

5) ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән, үле бала туган очракта үле бала тууны дәүләт теркәвенә алу фактын раслый торған документ;

6) кремация тұрындагы белешмәнең күчермәсе – көл салынған урнаны күмгәндә (чагыштыру өчен төп нөсхә күшымтасы белән);

7) мәрхүмнең алынған калдықларын (көлен) яңадан күмү урыны булын раслый торған документ;

8) тиешле базга күмелгән вафат булган кеше белән туганлық бәйләнешен раслый торған документлар яисә әлеге документларның нотариаль таныктанған күчермәләре;

9) мөрәжәгать итүченең шәхси белешмәләрен эшкәртүгә ризалык.

11.5. Улгән кешенең жәсәден (көлен) алуға рөхсәт бирудән баш тарту өчен нигез булып:

1) гаризаны карау өчен кирәkle документларның төп нөсхәләрен тапшырмау;

2) тапшырылған документларда тулы булмаган, бозып күрсәтелгән яисә дөрес булмаган мәгълүмат болу, бу аларның чынлығына объектив рәвештә инануы

кыенлаштыра;

3) жирләүләрне теркәү кенәгәсендә вафат булган кешенең исеменә жирләү урынын теркәү турында белешмәләрнен булмавы (жирләү турында таныклык булмагандан).

11.6. Үлгән кешенең жәсәден (көлен) алуға рөхсәт бирүдән баш тарту өчен нигезләр булганда, вәкаләтле орган, баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, үлгән кешенең жәсәден (көлен) алуға рөхсәт бирүдән дәлилләнгән баш тартуны рәсмиләштерә.

11.7. Үлгән кешенең жәсәден (көлен) алуға рөхсәт бирүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, вәкаләтле орган:

үлгән кешенең жәсәден (көлен) алуға рөхсәт рәсмиләштерә;

кумүләрне теркәү кенәгәсендә яңадан күмү турында тиешле язманы кертә (бер үк вакытта үлгән кешенең калдықлары (көле) алынган жирләү урынында күмү турындагы язманы гамәлдән чыгары).

үлгән кешенең калдықларын (көлен) чыгару буенча чаралар оештыра.

11.8. Үлгән кешенең калдықларын (көлен) алуға рөхсәт бирү турында яисә үлгән кешенең калдықларын (көлен) алуға рөхсәт бирүдән баш тарту турында каар мөрәжәгать итүче мөрәжәгать иткән көнне кабул ителә.

11.9. Үлгән кешенең калдықларын (көлен) алуға рөхсәт бирү турында яисә үлгән кешенең калдықларын (көлен) алуға рөхсәт бирүдән баш тарту турында каар мөрәжәгать итүчегә шәхсән кәгазъдәге документ рәвешенде (10,16 формалар) бирелә.

11.10. Үлгән кешенең жәсәден (көлен) чыгару эшләре санитария кагыйдәләрен үтәп башкарылырга тиеш.

Үлгән кешенең калдықларын (туфрагын) чыгару эшләре тәмамлангач, ике нөсхәдә үлгән кешенең калдықларын (туфрагын) чыгару турында акт төзелә, анда үлгән кешенең калдықларын (туфрагын) чыгару буенча эшләрнең башлану һәм тәмамлану урыны, датасы һәм вакыты, күмү урыны теркәлгән затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы – булган очракта) күрсәтелә.

Үлгән кешенең жәсәден (көлен) алу турындагы актның беренче нөсхәсе Вәкаләтле органда саклана, актның икенче нөсхәсе күмү урыны теркәлгән затка кул куеп тапшырыла.

11.11. Күмү урынында бер генә үлгән кешенең калдықлары (көле) күмелгән очракта, күмү турында таныклык алына.

12. Күмү урыннарын теркәү (яңадан теркәү)

12.1. Жирлек территориясендәге жәмәгать зираты территориясендә ясалган һәр жирләү вәкаләтле орган тарафынан жирләүләрне теркәү кенәгәсендә теркәлә.

12.2. Жирләү урынын яңадан теркәү жирләү урыны теркәлгән зат вафат булган очракта вәкаләтле орган тарафынан гамәлгә ашырыла һәм мөрәжәгать итү харктерында була.

Күмү урыннарын яңадан теркәү өчен түләү алынмый.

12.3. Жирләү урынын яңадан теркәү турында гариза мөрәжәгать итүче тарафынан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазъдә бирелә (5 форма).

12.4. Жирләү урынын яңадан теркәү түрүндагы гаризага түбәндәгө документлар күшүп берелә:

1) күмү түрүнде таныклык (махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан күмү түрүнде таныклык булмаган очракта, күмү урынын теркәгән зат түрүнде күмүләрне теркәү кенәгәсендә белешмәләрнең булуын билгели);

2) мөрәҗәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

3) жирләү урынын яңадан теркәү түрүнде гариза белән мөрәҗәгать итүченең вәкиле, шулай ук мөрәҗәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә күшымтасы белән) мөрәҗәгать иткән очракта, мөрәҗәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслыг торган документ;

4) күмү урынын исеменә яңадан теркәү гамәлгә ашырыла торган затның шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән);

5) күмү урынын яңадан теркәү гамәлгә ашырыла торган зат вәкиленең вәкаләтләрен раслыг торган документ, шулай ук күмү урынын яңадан теркәү гамәлгә ашырыла торган зат вәкиленең шәхесен таныклыг торган документның күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә күшымтасы белән);

6) жирләү урынын исеменә теркәлгән затның үлү түрүнде таныклыгы яисә аның нотариаль таныкланган күчермәсе (жирләү урынын теркәлгән зат үлгән очракта);

7) жирләү урынын исеменә теркәлгән затның күмү урынын яңадан теркәлгән зат белән йә тиешле жирләү урында күмелгән зат белән туганлык бәйләнешен раслаучы документлар яисә әлеге документларның нотариаль таныкланган күчермәләре.

12.5. Күмү урынын яңадан теркәүдән баш тарту өчен нигез булып:

1) гаризаны карау өчен кирәkle документларның төп нөсхәләрен бирмәү;

2) тапшырылган документларда тулы булмаган, бозып күрсәтелгән яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу, бу аларның чынлыгына объектив рәвештә инануны кыенлаштыра;

3) күмү урынын яңадан теркәү гамәлгә ашырыла торган зат гариза биргән очракта (күмү түрүнде таныклык булмаганда) күмү урынын теркәү кенәгәсендә вафат булган кеше исеменә теркәү түрүнде белешмәләрнең булмавы.

12.6. Күмү урынын яңадан теркәүдән баш тарту өчен нигезләр булганда, вәкаләтле орган, баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, күмү урынын яңадан теркәүдән дәлилләнгән баш тартуны рәсмиләштерә.

12.7. Жирләү урынын яңадан теркәүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта вәкаләтле орган:

жирләү урынын яңадан теркәү түрүнде каарны рәсмиләштерә;

кумүләрне теркәү кенәгәсендә тиешле язма кертә.

12.8. Жирләү урынын яңадан теркәү түрүндагы яисә жирләү урынын яңадан теркәүдән баш тарту түрүндагы каар вәкаләтле орган тарафыннан мөрәҗәгать итүче мөрәҗәгать иткән көнне кабул ителә.

12.9. Жирләү урынын яңадан теркәү түрүнде яисә жирләү урынын яңадан

теркәүдән баш тарту турында карап мөрәжәгать итүчегә шәхсән кәгазьдәге документ рәвешендә (11, 17 формалар) бирелә.

12.10. Жирләү урыны исеменә яңадан теркәлгән затка вәкаләтле орган тарафыннан жирләү турында таныклык бирелә.

13. Жирләү турында таныклыклар рәсмиләштерү

13.1. Күмү көнендә вәкаләтле орган тарафыннан тиешле күмү турында таныклык төзелә hәм бирелә (20 нче форма).

13.2. Күмүләр турында таныклыкларны, шул исәптән әлеге Нигезләмә кабул ителгәнче башкарыйланнарын да, рәсмиләштерү вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә гамәлгә ашырыла.

13.3. Жирләү турында таныклыкта:

территориясендә күмү урыны булдырылган жәмәгать зираты исеме;

зиратның урнашу урыны (адресы) ;

жирләү төре (ялғыз, кардәшлек, дин, мактаулы, хәрби);

күмү күләме;

күмү урыны зиратта (квартал номеры hәм күмү участогы);

жирләү урыны теркәлгән затның фамилиясе, исеме hәм атасының исеме (соңғысы – булган очракта).

13.4. Әлеге Нигезләмә кабул ителгәнче жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерү турында гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазьдә тапшырыла.

13.5. Жирләү турында таныклык рәсмиләштерү турындагы гаризага түбәндәге документлар күшүп бирелә:

1) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсен күшүп);

2) жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерү турында гариза белән мөрәжәгать итүченең вәкиле, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә күшүмтасы белән) мөрәжәгать иткән очракта, мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;

3) тиешле базда күмелгән вафат булучыга карата үлем турында таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхә күшүмтасы белән);

4) үлгән кешегә карата кремация турында белешмә күчермәсе, тиешле жирләү урынында күмелгән көл салынган урна (чагыштыру өчен төп нөсхә күшүмтасы белән);

5) тиешле базга күмелгән вафат булган кеше белән туганлык бәйләнешен раслый торган документлар яисә әлеге документларның нотариаль таныкланган күчермәләре.

Күмүләрне теркәү кенәгәсендә исеменә күмү урыны теркәлгән зат турында белешмәләр булганда, бу затка күмү турында таныклык әлеге пунктның 3-5 пунктчаларында курсәтелгән документларны тапшырмыйча тутырыла.

13.6. Жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту өчен нигез булып:

1) гаризаны карау өчен кирәkle документларның төп нөсхәләрен бирмәү;

2) тапшырылган документларда тулы булмаган, бозып күрсәтелгөн яисә дөрес булмаган мәгълүмат болу, бу аларның чынлыгына объектив рәвештә инануны кыенлаштыра;

3) элек кирәkle жирләү урынына күмү турында таныклыкны башка затка бири;

4) күмүләрне теркәү кенәгәсендә башкарылган күмү турында белешмәләрнең булмавы.

13.7. Күму турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту өчен нигезләр булганда, вәкаләтле орган, кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, күму турында таныклыкны рәсмиләштерүдән дәлилләнгән баш тартуны рәсмиләштерә.

13.8. Жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, вәкаләтле орган жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерүне һәм бириүне гамәлгә ашыра.

13.9. Жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерү яисә жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту турындагы карап вәкаләтле орган тарафыннан мөрәҗәгать итүче мөрәҗәгать иткән көнне кабул ителә.

13.10. Жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерү яисә жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту турындагы карап мөрәҗәгать итүчегә шәхсән кәгазьдәге документ рәвешендә бирелә.

14. Зиратларны карап тоту һәм бару кагыйдәләре

14.1. Жәмәгать зиратларын карап тоту «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэмүн иту өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтуләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртиптә хужалык итүче субъектлар (юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр) белән конкурс процедуralары нигезендә контрактлар (шартнамәләр) төзү юлы белән вәкаләтле орган тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Жәмәгать зиратларын карап тоту буенча подряд эшләренә агымдагы ремонт, жирләү билгеләнешендәге объектларны капиталъ ремонтлау, жирләү бюджет акчалары хисабыннан башкарылган очракта дәүләт саклавындагы каберлекләрне һәм кабер ташларын карап тоту, зират территориясен жыештыру һәм чүп-чарны чыгару керә.

14.2. Жирләү өчен жаваплы гражданнар күму урыннары территориияләрен чиста һәм тәртиптә тотарга, билгеләнгән урыннарга чүп-чар жыярга, күму участокларында тере киртәләрне һәм чәчәк утыртмаларын карап торырга, кабер өстенә куелган корылмаларны (каймаларны) вакытында ремонтларга, кабер калкулыкларын төзәтергә, кабер ташларын һәм каймаларны урнаштырырга, яңадан эшләргә һәм төшерергә бурычлы.

14.3. Жирлек территориясендә урнашкан зиратларда бердәм эш режимы билгеләнә (нигезләмәгә 2 нче күшүмтә).

Үлгәннәрне жирләү тәүлекнәң якты вакытында башкарыла.

14.5. Жәмәгать зиратлары территориясендә килучеләр тынылыш һәм тәртип сакларга тиеш.

14.6. Жәмәгать зиратлары территориясендә килучеләргә тыела:

1) кабер ташларына, күмү урыннарына яисә жирләү билгеләнешендәге объектларга сәяси, идеологик, раса, милли яки дини нәфрәт, яисә дошманлык мотивлары буенча йә нинди дә булса социаль төркемгә карата нәфрәт яки дошманлык мотивлары буенча тиешле эчтәлекле язмалар яисә рәсемнәр ясарга;

2) жәмәгать зираты территориясен чұпләргә;

3) ағачларны һәм қуакларны кисәргә;

4) этләрне йөртергә, йорт хайваннарын көтәргә, кошлар тотарга;

5) учаклар қабызырыга;

6) ком, балчық қыгарырга, чирәм кисәргә;

7) яшел утыртмаларны сындырырга;

8) спиртлы әчемлекләр әчәргә һәм исерек хәлдә;

9) туфракны казырга, төзелеш һәм башка материаллар запасларын калдырырга;

10) бу максатлар өчен билгеләнмәгән урыннарда чуп-чар, демонтаж ителгән иске кабер корылмалары (кабер ташлары), коймалар жыярга;

11) үз белдегең белән кабер казырга һәм жирләргә;

12) зират ябылғаннан соң аның территориясендә булырга.

14.7. Зиратларга массакүләм йөрү белән бәйле бәйрәмнәр вакытында вәкаләтле орган тарафыннан маҳсус эш һәм зиратларга бару режимнары көртөлөргә мөмкин.

15. Бәхәсләрне хәл итү тәртибе

Әлеге Нигезләмәне гамәлгә ашыруга бәйле рәвештә барлыкка килә торган бәхәсләр судтан тыш һәм суд тәртибендә хәл ителә.

16. Жирләү һәм жирләү эше өлкәсендәге законнарны бозган өчен җаваплылык

Жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә гамәлдәге законнар нигезләмәләрен бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы булалар.

Күшымта № 1
Татарстан Республикасы Питрәч
муниципаль районы Татар
Казысы авыл жирлеге башкарма
комитеты каары белән расланган
Нигезләмәгә
27 декабря 2024 года № 17

_____ муниципаль районы _____ авыл жирлегендә жирләү хезмәтләре
курсәту максатларында файдаланыла торган документларның формалары

1 нче форма

(жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә жирле үзидарәнен вәкаләтле органы исеме)

(мерәҗәгать итученең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган
очракта), яшәү урыны адресы (тору урыны адресы), контакт телефоны, эчке
эшләр булеге хезмәткәренен вазыйфасы)

(шәхесне таныклый торган документның реквизитлары)

(гариза бирүче вәкиле тарафыннан бирелгән очракта, мәрәҗәгать итуче вәкиленен
вәкаләтләрен раслыый торган документның реквизитлары)

Ялгыз жирләү өчен урын бирү туринда белешмә

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

жирләү өчен урын һәм жирләү туринда таныклык бирүегезне сорыйм
Үлгән кешенең соңғы теркәлгән яшәү *урны :

Түбәндәге документлар тапшырам:

- 1) мәрәҗәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе
(тикшерү өчен төп нөхсәсе белән);
- 2) мәрәҗәгать итүче вәкиле вәкаләтләрен раслыый торган документ, әгәр
 ялгыз жирләү өчен урын бирү туринда гариза белән мәрәҗәгать итүче
вәкиле, шулай ук мәрәҗәгать итүче вәкиленең шәхесен таныклаучы

□□ Эчке эшләр органнары тарафыннан законнарда билгеләнгән срокларда шәхесләре билгеләнмәгән үлгәннәргә
карата әлеге юл тутырылмый.

документның күчermәсе , мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслыый торган документ;(тишерү өчен төп нөсхәсе белән)

- 3) үлем турындагы таныклыкның күчermәсен (тишерү өчен төп нөсхәсе белән);
- 4) кремация турында белешмә күчermәсе - мәетнен көле салынган урна белән күмгәндә (чагыштыру өчен төп нөсхәсе белән
- 5) үлгән бала туган очракта үлгән баланың тууын дәүләт теркәве фактын раслыый торган ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән документ.
- 6) шәхесе Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда билгеләнмәгән вафат булганның күмүгә эчке эшләр органнарының ризалыгын раслыый торган документ.
- 7) мөрәжәгать итүченең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалык.

(гариза бириүче имзасы)

(дата)

(жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә жирле үзидарәнен вәкаләтле органы исеме)

мерәҗәгать итученең (фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта), яшәү урыны адресы (тору урыны адресы), контакт телефоны

(шәхесне таныклый торган документтың реквизитлары)

(гариза бирүче вәкиле тарафыннан бирелгән очракта, мерәҗәгать итүче вәкиленен вәкаләтләрен раслый торган документтың реквизитлары)

Туганлык (мактаулы, хәрби) жирләү өчен урын бирү туринда
ГАРИЗА(кирәклесен ассызыкларга)

(фамилиясе, исеме,
атасының исеме (соңғысы - булган очракта) _____ (фамилиясе,
исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта)
аның урнашкан урыны (адресы) _____ (зиратның исеме,
зиратында

жирләү өчен урын һәм жирләү туринда таныклык бирүегезне сорыйм
Үлгән кешенең соңғы теркәлү (яшәү урыны) урыны: _____

Түбәндәге документлар тапшырам:

- 1) мәрәҗәгать итученең шәхесен таныклаучы документтың күчermәсе (тикшерү өчен төп нөсхәсе белән);
2) мәрәҗәгать итүче вәкиленен вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр
- туганлы жирләү өчен урын бирү турындагы гариза белән мәрәҗәгать итүче вәкиле мәрәҗәгать итүчегә мәрәҗәгать итсә, шулай ук мәрәҗәгать итученең шәхесен таныклаучы документтың күчermәсе (тикшерү өчен төп нөсхәсе белән);
3) үлем турындагы таныклыкның күчermәсен (тикшерү өчен төп нөсхәсе белән);
4) кремация туринда белешмә күчermәсе - мәетнең көлен урна белән күмгәндә (тикшерү өчен төп нөсхәсе белән);
5) үлгән бала туган очракта үлгән баланың туу фактын дәүләт теркәвенә
-

алу фактын раслый торган ЗАГС органныны тарафыннан бирелгэн документ (туганлык жирләнүе өчен);

- 6) мәрхүмнең Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, муниципаль берәмлек алдындағы казанышларын раслауучы документлар (хезмәт кенәгәләренең (булган очракта) яисә хезмәт (хезмәт) эшчәнлеген раслауучы башка документларның күчермәләре, таныклыklар hәм бүләкләрнең төп нөсхәләре)(мактаулы жирләү)
  - 7) үлгән кешенең жәмәгать зиратының хәрби участогында (хәрби күмү өчен) жирләнергә мөмкин затлар категориясенә каравын раслый торган документлар;
  - 8) мөрәжәгать итүченең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалык.

(гариза бирудче имзасы)

(дата)

(жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә жирле үзидарәнен вәкаләтле органы исеме)

(мерәҗәгать итүченең фамилиясе, исеме, атасының исеме (сөнгүсі - булған очракта), яшәү урыны адресы (тору урыны адресы), контакт телефоны

(шәхесне таныклый торған документтың реквизитлары)

(гариза бирүче вәкиле тарафыннан бирелгән очракта, мерәҗәгать итүче вәкиленен вәкаләтләрен раслый торған документтың реквизитлары)

Жирләүгә рөхсәт бирү түрүндә белешмә

Үлгән кешене күмүне рөхсәт итүегезне сорыйм

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (сөнгүсі - булған очракта))

ялғыз (туганлық, мактаулы, хәрби) күмү урынында (кирәклесен ассызыкларга)
(зиратның исеме,

аның урнашкан урыны (адресы)

(каберлек урыны (адресы) зираттың исеме

сектор номеры _____ рәтте номеры, күмү урыны номеры _____.

Үлгән кешенең соңғы теркәлү (яшәү урыны) урыны: _____

Түбәндәге документлар тапшырам:

- 1) жирләү түрүнде таныклык (жирләү түрүнде таныклык булмаган
- очракта, вәкаләтле орган жирләү урыны теркәлгән зат түрүнде белешмәләрне жирләү кенәгәсендә булуын билгели);
- 2) мөрәҗәгать итүченең шәхесен таныклый торған документ күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсе белән);
- 3) мөрәҗәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торған документ, әгәр жирләүгә рөхсәт бирү түрүндагы гариза белән мөрәҗәгать итүче вәкиле мөрәҗәгать итсә, шулай ук мөрәҗәгать итүченең шәхесен таныклый торған документтың күчермәсе (дөреслек күштимтасы белән чагыштыру өчен);
- 4) үлем түрүндагы таныклыкның күчермәсен (чагыштыру өчен төп нөсхәсе белән);
- 5) үлгән бала туган очракта үлгән баланың тууын дәүләт теркәве фактын раслый торған ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән документ;
- 6) кремация түрүнде белешмә күчермәсе - көлле урнаны күмгәндә

- (чынын теркәп, төргөк өчен);
7) үлгөн кешенең исеменә күмү урыны теркәлгөн зат белән туганлык
- бәйләнешен раслый торган документлар (яисә тиешле жирләнгән урында күмелгөн килеш), йә аның әлеге урында үлгөн кешене күмүгә язма ризалыгы;
- 8) мөрәжәгать итүченең шәхси мәгълуматларын эшкәртугә ризалык.

Чыраттагы документлар исеменә күмү урыны теркәлгөн затның үлеме очрагында теркәлә:

- 9) үлгөн кеше исеменә рәсмиләштерелгөн күмү турында таныклык (күмү турында таныклык булмаган очракта, вәкаләтле орган күмү урыны теркәлгөн зат турында белешмәләрне күмүне теркәү кенәгәсендә булуын билгели);
- 10) күмү урыны теркәлгөн затның үлеме турында таныклык күчермәсен (чагыштыру өчен төп нөсхәсе белән)
- 11) кремация турында белешмә күчермәсе - мәетнең көлен урна белән күмгәндә (чагыштыру өчен төп нөсхәсе белән).

(гариза биругче имzasы)

(дата)

(жирлэү һәм жирлэү эше өлкәсенда жирле үзилдәрәнен вәкаләтле органы исеме)

(мерәҗәгать итүченең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта), яшәү урыны адресы (тору урыны адресы), контакт телефоны

(шәхесне таныклый торган документның реквизитлары)

(гариза биричә тарафыннан бирелгән очракта, мерәҗәгать итүче вәкиленен вәкаләтләрен раслыый торган документның реквизитлары)

Үлгән кешене калдыкларын (көлне) алуга рөхсәт бирү турында белешмә

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

-----зиратның исеме, урнашу

урныны (адресы)зиратта жирләнгән
(зиратның исеме, урнашу урныны (адресы))

секторның _____ рәте номеры, күмү урныны номеры _____.

Түбәндәге документларны беркетәм:

- 1) жирлэү турында таныклык (жирлэү турында таныклык булмаган очракта, вәкаләтле орган жирлэү урныны теркәлгән зат турында белешмәләрне жирлэү кенәгәсендә булуын билгели);
- 2) мөрәҗәгать итүченең шәхесен таныклый торган документ күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсе белән);
- 3) мөрәҗәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслыый торган документ, әгәр үлгән кешенең калдыкларын (көлен) алу турындагы гариза белән алга таба яңадан күмү өчен мөрәҗәгать итүче вәкиле мөрәҗәгать итүченең вәкиле мөрәҗәгать итсә, шулай ук мөрәҗәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (чагыштыру өчен төп нөсхәсе белән) мөрәҗәгать итсә;
- 4) үлем турындагы таныклыкның күчермәсен (чагыштыру өчен төп нөсхәсе белән);
- 5) үлгән бала туган очракта үлгән баланың тууын дәүләт теркәве фактывн раслыый торган ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән документ;
- 6) кремация турында белешмә күчермәсе - мәетнең көле салынган урна белән күмгәндә (чагыштыру өчен төп нөсхәсе белән

-);
- 7) мәрхүмнен казып алынган калдыкларын (көлен) күчереп күмү өчен урын булуын раслый торган документ;
- 8) тиешле урында күмелгэн вафат булучы белән тугандаш мөнәсәбәтләрне раслый торган документлар яисә әлеге документларның нотариаль таныкланган күчermәләре;
- 9) мөрәжәгать итүченен шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалык.

(гариза бирүче имзасы)

(дата)

(жирлеу һәм жирлеу эшө өлкәсендә жирле үзидарәнен вәкаләтле органы исеме)

мерәҗәгать итүченең (фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта),
яшәү урыны адресы (тору урыны адресы), контакт телефоны

(шәхесне таныклый торган документның реквизитлары)

(гариза бирүче вәкиле тарафыннан бирелгән очракта, мәрәҗәгать итүче вәкиленен
вәкаләтләрен раслыый торган документның реквизитлары)

Күму урынын яңадан теркәү турында ГАРИЗА

Ялгыз (туганлық, мактаулы, хәрби) күмүне (кирәклесен ассызыклауны) теркәүнен
сорыйм, урнашкан _____

(каберлек урнашкан зиратның исеме, зиратның урнашкан урыны (адреси))

секторның _____ номеры, берничә _____ рәте номеры, күму урыны
номеры _____ номеры_____

(мәрәҗәгать итүче күму урынын яңадан теркәүнен сорый торган затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

сәбәбен

курсатергә _____

Тұбәндеге документларны беркетәм:

- 1) күму турында таныклық (махсуслаштырылған хезмәтне күму турында
таныклық булмаган очракта, исеменә күму урыны теркәлгән зат турында
белешмәләрне күму кенәгәсендә булуын билгели);
- 2) мәрәҗәгать итүченең шәхесен таныклый торган документ күчермәсе
(чагыштыру өчен төп нөсхәсе белән);
- 3) мәрәҗәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслыый торган документ, әгәр
 күму урынын яңадан теркәү турындағы гариза белән мәрәҗәгать итүче вәкиле
мәрәҗәгать итүчегә мәрәҗәгать итсә, шулай ук мәрәҗәгать итүченең шәхесен
раслаучы документның күчермәсе (дөреслек күшымтасы белән чагыштыру
өчен);
- 4) күму урынын яңадан теркәүнен гамәлгә ашыра торган затның шәхесен
раслаучы документның күчермәсе (нигез күшымтасы белән);

- 5) күмү урынын яңадан теркәүне гамәлгә ашыра торган зат вәкиленең
 вәкаләтләрен раслый торган документ, шулай ук исеменә күмү урынын яңадан
теркәү башкарыла торган зат вәкиленең шәхесен таныклый торган документ
күчермәсе (чынбарлыгын чагыштыру өчен күшүп);
- 6) күмү урыны теркәлгән затның үлеме турында таныклык яисә аның
нотариаль таныктанган күчермәсе (исеменә күмү урыны теркәлгән затның
вафат булуы очрагында);
- 7) күмү урыны теркәлгән затның исеменә теркәлгән затның туганлык
 бәйләнешен раслый торган документлар исеменә күмү урыны теркәлә йә
тиешле жирләнү урыны теркәлә торган зат белән яисә әлеге документларның
нотариаль таныктанган күчермәләре.

(тариза бириүче имзасы)

(дата)

6 нчы форма

(жирлэү һэм жирлэү эшэ өлкэсендэ жирле үзидарэнэц вэкалэтле органы исеме)

мерэжэгать итученең (фамилиясе, исеме, атасынын исеме (сонгысы - булган очракта), яшэү урныны адресы (тору урныны адресы), контакт телефоны

(шэхесне таныклый торган документның реквизитлары)

(гариза биরуче вэкиле тарафыннан бирелгэн очракта, мөрэжэгать итуче вэкиленең вэкалэтлэрэн раслый торган документның реквизитлары)

Күмү турында таныклыкны рэсмилэштерү турында ГАРИЗА

Элек төзелгэн ялгыз (туганлық, мактаулы, хэрби) күмүгэ (кирэклесенэ басым ясау) таныклык рэсмилэштерүн сорыйм

(каберлек урнашкан зиратнын исеме, зиратнын урнашкан урны (адресы)

секторның _____ рэте номеры, урныны _____ номеры.

Бу урнында түбэндэгэ кешелэр жирлэнгэн:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

(кумелгэнэрнэц фамилиясе, исеме, атасынын исеме (сонгысы - булган очракта) күрсэтель, аларны күмү датасы, туганлык дэрэжэс)

Түбэндэгэ документлар тапшырам:

- 1) мөрэжэгать итученең шэхесен таныклаучы документның күчермэсэе (тишерү өчен төп нөхчэсэе белэн);
- 2) мөрэжэгать итуче вэкиленең вэкалэтлэрэн раслый торган документ, эгэр
- 3) күмү турында таныклыкны рэсмилэштерү турындагы гариза белэн мөрэжэгать итуче вэкиле мөрэжэгать итсэ, шулай ук мөрэжэгать итуче вэкиленең шэхесен таныклаучы документның күчермэсэе (чагыштыру өчен төп нөхчэсэе белэн);
- 4) тиешле урнында күмелгэн үлгэн кешегэ карата вафат булу турында таныклык күчермэсен (чагыштыру өчен төп нөхчэсэе белэн);
- 5) тиешле урнында күмелгэн үлгэн кеше белэн тугандаш мөнэсэбэллэрнэ раслый торган документлар яисэ өлөгө документларның нотариалы таныкланган күчермэлэрэ.

(гариза бириүче имзасы)

(дата)

«___» 20_ел

№_____

Ялғыз күмү өчен урын бирү турында
КАРАР

1. Зиратта ялғыз күмү өчен урын бирергэ

(зираттың исеме, урнашу урыны (адрессы))

секторның _____ номеры, берничә _____ рәте номеры, күмү урыны номеры

— . _____ (фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

2. Күмү башкарылған көннән алып 10 эш көненнән дә соңга калмыйча күмү турында таныклық бирергэ _____

(күмү турында таныклық бирелгән заттың фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

Нигез: башкарма комитетка гариза _____ (муниципаль берәмлек исеме)

Теркәлү номеры _____.

Башкарма комитет Житәкчесе
 _____ (муниципаль берәмлек исеме)

(имза)

Белешмә: вафат булғанны фактта күмү булмаган очракта, мөрәжәгать итүчегә биргэн көннән соң бер ай узгач карап (мөрәжәгать итүче вәкиленә) юкка чыгарылырга тиеш.

«___» 20_ел

№_____

Туганлык буенча (мактаулы, хәрби) күмү өчен урын бирү турсында КАРАР
(кирәклесен ассызыкларга)

1. зиратта туганлык (мактаулы, хәрби) күмү (кирәклесен ассызыклау) өчен урын
бирергэ _____

(зиратның исеме, урнашы урыны (адресы))

секторның _____ номеры, берничә _____ рәтте номеры, күмү урыны номеры

—.

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

2. Күмү башкаралылган көннән алып 10 эш көненнән дә соңга калмыйча күмү турсында
таныклык бирергэ _____

(күмү турсында таныклык бирелгән затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

Нигез: башкарма комитетка гариза _____ (муниципаль берәмлек исеме)

Теркәлү номеры _____.

Башкарма комитет Житәкчесе
_____ (муниципаль берәмлек исеме)

_____ (имза)

Белешмә: үлгән кешене фактта жирләү гамәлгә ашырылмаган очракта, карар мөрәжәгать итүчегә (мөрәжәгать итүчө вәкиленә) бирелгән көннән бер ай узгач юкка чыгарылырга тиеш.

«___» 20_ел

№_____

Жирләүгә рөхсәт бирү турында КАРАР

1. Жирләүне рөхсәт итәргә _____

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта)

ялғыз (туганлық, мактаулы, хәрби) күмү урынында (кирәклесен ассызыкларга),
урнашкан

_____,
(каберлек урнашкан зиратның исеме, зиратның урнашкан урыны (адресы))

сектор номеры _____, рәте _____ рәте номеры, жирләү
урны номеры _____.

2. Жирләү башкарылган көннән алыш 10 эш көненнән дә соңга калмыйча күмү
турында таныклык берергә

(кумү турында таныклык берелгән затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

Нигезе: гариза _____
(мерәжәгать итүченен фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

теркәү номеры _____.

Башкарма комитет Житәкчесе
_____ (муниципаль берәмлек исеме)

_____ (имза)

Белешмә: вафат булганның фактта күмү булмаган очракта, мәрәжәгать итүчегә биргән көннән соң бер ай узгач
карап (мерәжәгать итүче вәкиленә) юкка чыгарылырга тиеш.

«___» ____ 20_ел

№_____

Үлгән кешене калдықларын (көлне) казып алуга рөхсәт бирү турында
КАРАР

Үлгән кешенең мәетен (көлен) алырга рөхсәт итәргә _____

_____. _____ (фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булған очракта))

зиратта күмелгән _____ (зираттың исеме, зираттың урнашкан урыны (адресы))

секторның _____ номеры, берничә _____ рәте номеры, урыны _____
урыны номеры.

Нигезе: гариза _____
(мерәжәгать итүченең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булған очракта))

теркәү номеры _____.

Башкарма комитет Житәкчесе
_____ (муниципаль берәмлек исеме)

_____ (имза)

«___» 20_ел

№_____

Жирләү урынын яңадан теркәү турында
КАРАР

1. Ялгыз (туганлық, мактаулы, хәрби) күмүне (кирәклесен ассызыklарга) яңадан
теркәргә рөхсәт итәргә, _____,

(каберлек урнашкан зиратның исеме, зиратның урнашкан урыны (адресы))

секторның _____ номеры, берничә _____ рәте номеры, күмү урыны номеры

(күмү урынын яңадан теркәгән затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

2. Жирләү турында таныклық бирергә _____.

(күмү турында таныклық бирелгән затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

Нигезе: гариза _____ (мережәгать итученен фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

теркәү номеры _____.

Башкарма комитет Житәкчесе
_____ (муниципаль берәмлек исеме)

_____ (имза)

«___» ____ 20_ел

№_____

Жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерү турында
КАРАР

1. Элек башкарылган ялгыз (туганлык, мактаулы) күмүгә (кирәклесен ассызыкларга)
таныклык рәсмиләштерергә, урнашкан

_____
(каберлек урнашкан зиратның исеме, зиратның урнашкан урыны (адреси))

сектор номеры _____, кайбер _____ жирләү
урыны номеры.

2. Жирләү турында таныклык бирергэ _____.
_____
(күмү турында таныклык бирелгән затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

Нигезе: гариза _____
(мерәҗәгать итученең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))
теркәү номеры _____.

Башкарма комитет Житәкчесе
_____ (муниципаль берәмлек исеме)

_____
(имза)

«___» ____ 20_ел

№ _____

Ялгыз күмү өчен урын бирүдән баш тарту турында
КАРАР

_____ (муниципаль берәмлек территориясендә жүрләу турындагы Нигезләмәнең һәм жүрләу эшие пункты курсателә, ул ялгыз күмү урыны бирүдән баш тарту нигезләрен ача) Башкарма комитет _____ (муниципаль берәмлекнең исеме) күмү гаризасын карады _____ (теркәү номеры һәм гариза датасы курсателә) һәм тубәндәге (нигез) буенча ялгыз күмү урыны бирүдән баш тарту турында карар кабул итте:

- гаризаны карау өчен кирәкле документларны тапшырмау
- Тәкъдим ителгән документларда тулы булмаган, бозылган яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу, ул аларның дөреслеген тикшереп торуны объектив кыенлаштыра.
- Әлеге зират күмү өчен ябык

Хезмәтне курсатудаң баш тарту турында карар кабул итү сәбәпләрен аңлату: _____

Өстәмә мәгълүмат бирәбез _____

(муниципаль хезмәт курсатудаң баш тарту сәбәпләрен бетерү өчен кирәкле мәгълүмат курсателә, шулай ук башка өстәмә мәгълүмат булған очракта)

Башкарма комитет Житәкчесе
_____ (муниципаль берәмлек исеме)

_____ (имза)

«___» ____ 20_ел

№_____

Туганлық (мактаулы, хәрби) күмү өчен урын бирудән баш тарту (кирәклесен ассызыкларга) турында КАРАР

_____ (муниципаль берәмлек территориясендә жүргіләү һәм күмү эше турындағы Нигезләмәнең пункты курсәтелә, ул туганлық, мактаулы, хәрби күмү өчен урын бирудән баш тарту нигезләрен ача) башкарма комитет _____ (муниципаль берәмлекнең исеме) күму гаризасын карады (гаризаның теркәү номеры һәм датасы курсәтелә) һәм туганлық (мактаулы, хәрби) күмү өчен урын бирудән баш тарту турында карар кабул итте (кирәкле) түбәндәге нигезләрдә (аларга):

гаризаны карау өчен кирәkle документларны тапшырмау

Тәкъдим ителгән документларда тулы булмаган, бозылған яисә дөрес булмаган
 мәгълүмат болу, ул аларның дөреслеген тикшереп торуны объектив кыенлаштыра.

Элеге зират күмү өчен ябык

Хәзмәтне курсәтудән баш тарту турында карар кабул иту сәбәпләрен аңлату: _____

Өстәмә мәгълүмат бирәбез _____

(муниципаль хәзмәт курсәтудән баш тарту сәбәпләрен бетерү өчен кирәkle мәгълүмат курсәтелә, шулай ук башка
 өстәмә мәгълүмат булған очракта)

Башкарма комитет Житәкчесе
 _____ (муниципаль берәмлек исеме)

_____ (имза)

«___» ____ 20_ел

№_____

Жирләүгә рөхсәт бирудән баш тарту турында КАРАР

_____ (муниципаль берәмлек территориясенә жырләу турындағы Нигезләмәнең һәм жырләу эшие пункты курсәтелә, ул күмүгә рөхсәт бирудән баш тарту нигезләрен ача) башкарма комитет
 _____ (муниципаль берәмлекнең исеме) күму гаризасын карады
 _____ (теркәү номеры һәм гариза датасы курсәтелә) һәм, тубәндәгә нигез буенча
 (аларга) жырләргә рөхсәт бирудән баш тарту турында карар кабул итте:

- таләп ителгән күму урынында әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән ялғыз күму күләменнән чыгып, табут белән күму өчен буш урын булмау;
- Әлеге зират күму өчен ябык;
- гаризаны карау өчен кирәkle документларның төп несхәләрен тапшырмау;
- тәкъдим ителгән документларда тулы булмаган, бозылган яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу, ул аларның дөреслеген тикшереп торуны объектив кыенлаштыра;
- кабергә көл күмүдән тыш (табутка кабер күмгәндә) минерализация чоры тәмамланмый;
- аны күмүгә рөхсәт бируды турында гариза бирелгән очракта (үлгән кеше исеменә рәсмиләштерелгән күму урынын теркәү турында белешмә булмаган очракта).

Хезмәтне курсәтүдән баш тарту турында карар кабул итү сәбәпләрен аңлату: _____

Өстәмә мәгълүмат бирәбез _____

(хезмәт курсәтүдән баш тарту сәбәпләрен бетерү өчен кирәkle мәгълүмат, шулай ук булған очракта башка өстәмә мәгълүмат курсәтелә)

Башкарма комитет Житәкчесе
 _____ (муниципаль берәмлек исеме)

_____ (имза)

«___» 20_ел

№_____

Үлгэн кешенең мәетен казып алырга рөхсәт бирудән баш тарту турында
КАРАР

_____ (муниципаль берәмлек территориясендә жырләу турындағы Нигезләмәнең һәм жырләу эши пункты курсателә, ул үлгэн кешенең калдықларын (прахны) аерып алуға рөхсәт бирудән баш тарту нигезләрен ача торған _____ (муниципаль берәмлекнең исеме) күмү турындағы гаризаны қарады _____ (гаризаның теркәү номеры һәм датасы курсателә) һәм түбәндәге нигез буенча вафат булған калдықларны (прахны) аерып алуға рөхсәт бирудән баш тарту турында карар кабул итте:

гаризаны карау өчен киракле документларны тапшырмау

Тәкъдим ителгән документларда тулы булмаган, бозылған яисә дөрес булмаган
 мәгълүмат булу, ул аларның дөреслеген тикшереп торуны объектив кыенлаштыра.

жырләүләрне теркәү кенәгәсендә үлгэн кеше исеменә күмү урынын теркәү турында белешмәләр булмау (кумү турында танықлык булмагандан)

Хезмәтне курсатудән баш тарту турында карар кабул итү сәбәпләрен аңлату: _____

Өстәмә мәгълүмат бирәбез _____

(хезмәт курсатудән баш тарту сәбәпләрен бетерү өчен киракле мәгълүмат, шулай ук булған очракта башка өстәмә мәгълүмат курсатела)

Башкарма комитет Житәкчесе
_____ (муниципаль берәмлек исеме)

_____ (имза)

«___» ____ 20_ел

№_____

Жирләү урынын яңадан теркәүдән баш тарту турында
КАРАР

_____ (муниципаль берәмлек территориясендә жиерләү турындагы Нигезләмәнең һәм жиерләү эшие пункты курсателә, ул күмү урынын яңадан теркәүдән баш тарту нигезләрен ача) башкарма комитет _____ (муниципаль берәмлек исеме) күмү гаризасын карады _____ (теркәү номеры һәм гариза датасы курсатела) һәм күмү урынын түбәндәге нигез (аларга) буенча яңадан теркәүдән баш тарту турында карар кабул итте:

- гаризаны карау өчен кирәkle документларның төп нөхчәләрен тапшырмау;
- тәкъдим ителгән документларда тулы булмаган, бозылган яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу, ул аларның дөреслеген тикшереп торуны объектив кыенлаштыра;
- күмү урынын яңадан теркәү гамәлгә ашырыла торган зат гариза биргән очракта (кумү турында таныклык булмаганда) күмү урынын теркәү кенәгесендә вафат булган кешенең исеменә теркәү турында белешмәләрнең булмавы.

Хезмәтне курсатудән баш тарту турында карар кабул итү сәбәпләрен анлату: _____

Өстәмә мәгълүмат бирәбез _____

(хезмәт курсатудән баш тарту сәбәпләрен бетерү өчен кирәkle мәгълүмат, шулай ук булган очракта башка өстәмә мәгълүмат курсателе)

Башкарма комитет Житәкчесе
 _____ (муниципаль берәмлек исеме)

_____
 (имза)

«___» ____ 20_ел

№_____

Жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту турында

(муниципаль берәмлек территориясендә жирләү турындагы Нигезламанең һәм жирләү эши пункты курсәтелә, ул күмү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту нигезләрен ача) башкарма комитет _____ (муниципаль берәмлекнең исеме) күмү гаризасын карады _____ (теркәү номеры һәм гариза датасы курсәтелә) һәм түбәндәгө (аларга) нигез буенча күмү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту турында карар (кабул итте):

- гаризаны карау өчен кирәkle документларның төп нөсхәләрен тапшырмау;
- тәкъдим ителгән документларда тулы булмаган, бозылган яисә дөрес булмаган мәгълүмат булу, ул аларның дөреспелеген тикшереп торуны объектив кыенлаштыра;
- ихтыяж булган жирләү урынына элек башка затка күмү турында таныклык бируды;
- күмүләрне теркәү кенәгәсендә башкарылган күмү турында мәгълүматлар булмау.

Хезмәтне курсәтүдән баш тарту турында карар (кабул итү) сәбәпләрен анлату:

Өстәмә мәгълүмат бирәбез

(хезмәт курсәтүдән баш тарту сәбәпләрен бетерү өчен кирәkle мәгълүмат, шулай ук булган очракта башка өстәмә мәгълүмат курсәтелә)

Башкарма комитет Житәкчесе
_____
(муниципаль берәмлек исеме)

_____
(имза)

Титуль бите

жирле үзидарәнең вәкаләтле органы исеме

жирләу һәм күмү́ эшे өлкәсендә

ЖИРЛӘУЛӘРНЕ ТЕРКӨҮ КЕҢӘГӘСЕ № ____

(торак пункт исеме)

(зиратның исеме)

Башланган «__» ____ 20__ ел.
Тәмамланган «__» ____ 20__ ел

Жирләуләрне теркәү кенәгәсенең титул кәгазе формасы:

Формат A4 (210 x 297 мм)

(китап бите)

№ т/б	Жирләүн е теркәү номеры	Үлгән кеше түрүндә мәғълұматлар				Үлем түрүнда тәніклик номеры, ЗАГС органы тарафынан бірелү датасы	Тәніклик біргән ЗАГС органы исеме	Зират адресы	Участок номеры, сектор, күмү урны номеры	ФИО (соңғысы - булған очракта)	Жирләү түрүнде тәніклик номеры номеры номеры
		ФИО (соңғысы - булған очракта)	тұган көне	Үлем датасы	Күмү датасы						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Жирләуләрне теркәү китабы битенең рәвеше

Формат A3 (420 x 297 мм)

МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕК-

(муниципаль берәмлек исеме)

ЖИРЛӘҮ ТУРЫНДА ТАНЫКЛЫК

(күмү башкарылган торак пункт исеме)

Искәрмә: таныклык битендә күму рәвеше турында белешмәләр күрсәтөлә:
«Ялғыз жәирләү турында таныклык», «туганлық буенча жәирләү турында таныклык, «Мактаулы
жәирләү турында таныклык» яки «Хәрби жәирләү турында таныклык»

Жирләү урыны өчен жаваплы затка

(мөрәжәгать итученең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

Үлгән

кешене

жирләүне

теркәү

турында

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

теркәү номеры

Туу датасы

Күмү датасы

Үлем датасы

зират

(зиратның исеме)

Жирләү урыны номеры

Жир

кишәрлегенец

куләме

Жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы житәкчесе
(фамилиясе һәм инициаллары)

М.У. (имза)

Таныклыкны бирү датасы « ____ » 20 ____ ел.

Искәрмә: туганлык (мактаулы, хәрби) күму турында таныклык бирелгән очракта, анда шулай ук
үлгән кеше янында күмелгән яисә вафат булучы каберенә кабат жәирләнгән затлар турында
мәгълуматлар күрсәтөлә.

Үлгән кешенең туганлык буенча (мактаулы, хәрби) жирләүнең буш урынынд
жирләү теркәлде

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта))

Туу датасы

Үлем датасы

Күмү датасы _____ Теркэү номеры _____
Жирлэү һәм жирлэү эше өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы житәкчесе
(фамилиясе һәм инициаллары)
_____ М.У. (имза)

Таныклыкны бирү датасы « ____ » 20 ____ ел.

Үлгән кешенең каберенә кабат күмү теркәлде

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (сонғысы - булган очракта))

Туу датасы _____ Үлем датасы _____

Күмү датасы _____ Теркэү номеры _____

Жирлэү һәм күмү эше өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы житәкчесе
(фамилиясе һәм инициаллары)
_____ М.У. (имза)

Таныклыкны бирү датасы « ____ » 20 ____ г.

Мәетнең көле салынган урнаны күмү теркәлде _____

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (сонғысы - булган очракта))

Туу датасы _____ Үлем датасы _____

Күмү датасы _____ Теркэү номеры _____

Жирлэү һәм күмү эше өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы житәкчесе
(фамилиясе һәм инициаллары)
_____ М.У. (имза)

Таныклыкны бирү датасы « ____ » 20 ____ г.

Күмү турында таныклык кенәгәсе форматы тышсыз 160 X 110 мм.

Күшүмтә № 2

Татарстан Республикасы Питрәч
муниципаль районы Татар Казысы
авыл жирлеге башкарма комитеты
каары белән расланган Нигезләмәгә
27 декабрь, 2024 ел № 17

Татарстан Республикасы Питрәч районның Татар Казысы авыл жирлеге
территориясендә урнашкан зиратлар исемлеге

№ п/п	Жәмәгать зираты исеме	Ижтимагый зиратның урнашу урыны (адресы)	Жәмәгать зираты эше режимы
1	Татар Казысы	Татарстан Республикасы, Питрәч районы, Татар Казысы авылы	Көн саен сәгать 6.00 дан 15.00 кадәр

Күшымта № 2
 Татарстан Республикасы Питрәч
 муниципаль районы Татар Казысы
 авыл жирлеге башкарма комитеты
 каары белән расланган Нигезләмәгә
 27 декабрь, 2024 ел № 17

Мәет жирләү буенча хезмәт күрсәтүләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә
 күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына, ир яисә хатын, якын туганнарга, башка
 туганнарга, үлгән кешене күмү бурычын үз өстенә алган законлы вәкилгә яисә
 башка затка таләпләр

№ п/п	Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә курсәтелә торган хезмәт исеме	Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына таләпләр
1	Жирләү өчен кирәkle документларны рәсмиләштерү	ЗАГС органнарында улем таныклыгын рәсмиләштерү
2	Каберне һәм күмү өчен кирәkle башка әйберләрне бирү һәм китерү	<p>1. Транспорт чарасы белән бирү һәм илтеп житкерү (төяү-бушату эшләрен һәм турыдан – туры үлгән кешенең (алга таба-үлгән кешенен) гәүдәсе (калдыклары) урнашкан урынга кадәр күчерүне дә кертеп):</p> <p>1) фабрика шартларында сыйфатлы агачтан эшләнгән агач табут;</p> <p>2) күмү өчен кирәkle башка әйберләрне: япма – 80 x 200 үлчәмле 1 данә; мендәр-40 x 40 см үлчәмле 1 данә;</p> <p>3) жирләү ритуаль теркәү билгесен.</p> <p>2. Табут тышлыгында, күмү өчен кирәkle башка әйберләрдә күренеп торган кимчелекләр (тишекләр, ярыклар) булмаска тиеш.</p>
3	Үлгән кешенең гәүдәсен (калдыкларын) зиратка (крематорийга)ташу	<p>1. Үлгән кеше белән табутны алыш чыгу һәм аны махсус транспорт чарасы тукталышына кадәр күчерү катафалка-арбаларда, катафалка-носилкаларда, катафалка-чаналарда (елның вакытына карап) башкарыла.</p> <p>2. Үлгән кеше белән табутны күмү (кремация) урнына ташу махсус транспорт чарасы белән</p>

		<p>башкарыла.</p> <p>Азық-төлек чималының һәм азық-төлек продуктларын ташу өчен кулланыла торған автотранспорттан тыш, үлгән кеше белән табут өчен транспортның башка төрен куллану рөхсәт ителә.</p> <p>Үлгән кеше белән табутны транспортировкалаганда машина йөртүче тизлек режимын үтәргә, кискен тормозлаулардан качарга тиеш.</p> <p>Транспортлау вакытында табутка зыян килмәскә тиеш.</p> <p>3. Үлгән кеше белән табутны күмү (кремация) урынына кадәр күчерү катафалка-арбаларда, катафалка-носилкаларда, катафалка-чаналарда (елның вакытына карап) башкарыла.</p> <p>4. Үлгән кеше белән табутны күчереп йөрткәннән һәм күмгәннән соң транспорт мәжбүри рәвештә кулланырга рөхсәт ителгән дезинфекцияләү чаралары белән жыештырылырга һәм эшкәртелергә тиеш</p>
4	Күмү (кремация, аннан соң көл салынган урна бирү)	<p>1. Күмү вакытына гаризада күрсәтелгән урында үлгән кеше белән табутны күмү өчен кабер (көл салынган урна) булуы тәэмин ителергә тиеш.</p> <p>2. Каберне күмү өчен казу кулдан яки механик ысуул белән башкарыла.</p> <p>Табутны күмгәндә кабер озынлыгы 2 метрдан да ким булмаска тиеш, киңлеге – 1 метр, тирәнлеге – 1,5 метр, жир өсте тигезлегеннән табут капкачына кадәр ара – 1 метр.</p> <p>Урнаны жиргә күмгәндә кабернең озынлыгы 1 метр, киңлеге 1 метр, жир өсте тигезлегеннән көл савытына кадәр ара 1 метр булырга тиеш.</p> <p>3. Үлгәннәрне траншея тибындагы кабергә күмү рөхсәт ителми.</p> <p>4. Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән срокларда Эчке эшләр органнары тарафыннан шәхесләре билгеләнмәгән үлгәннәрне яндыру рөхсәт ителми.</p> <p>5. Күмү (көл салынган урнаны күмү) буенча комплекслы хезмәтләр күрсәтү:</p> <p>1) табут капкачын ябу (табут белән күмгәндә генә);</p> <p>2) табутны (көл салынган урналарны) кабергә төшерү;</p> <p>3) кабер өстенә калкулык ясал кабер салу;</p> <p>4) каберенә (үлгән кешенең фамилиясе, исеме,</p>

		<p>атасының исеме (соңғысы – булганда); аның туу һәм үлү даталары (мондай мәгълүмат булганда), күмүнен теркәлү номеры) язылган ритуаль теркәү билгесе кую.</p> <p>6. Кремация буенча хезмәтләр күрсәту (шәхесләре Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән үлгәннәрдән тыш) гаризаны рәсмиләштергәндә гаризада күрсәтелергә тиеш. Көл салынган урна һәм кремация турында белешмәләр кремациядән соң 24 сәгать узгач бирелә. Урнаны туфрак белән күмү бары тик жиргә генә башкарыла.</p> <p>7. Жирләгендә:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) күрше жирләү урыннарына кадәр ара кимендә 0,5 метр; 2) күрше каберлекләрнең (киртәләрнең, кабер ташларының, кабер плитәләренең) сакланышы
--	--	--

Үлгән кешенең тормыш иптәше, ябын туганнары, бүтән туганнары йә законлы вәкиле булмаганды яисә алар тарафыннан жирләү мөмкин булмаганда, шулай ук жирләүне башкару бурычын үз өстенә алган башка затлар һәм шәхесе билгеләнмәгән вафат булганнар булмаганды жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә түләүсез нигездә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына таләпләр

№ п/п	Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәт исеме	Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына таләпләр
1	Жирләү өчен кирәклे документларны рәсмиләштерү	ЗАГС органнарында үлем турында таныклык рәсмиләштерү
2	Кәфенләү	Үлгән кешенең килеме маҳсус килем һәм аяк килеменнән тора
3	Каберне һәм күму өчен кирәкле башка әйберләрне бирү һәм китерү	1. Транспорт чарасын (төяү-бушату эшләрен дә кертеп) бирү һәм илтеп житкерү (төяү-бушату эшләрен һәм үлгәннең гәүдәсе (калдыклары) булган урынга турыдан-туры күчү (алга таба - үлгән):

		<p>1) фабрика шартларында сыйфатлы агачтан ясалган агач табут;</p> <p>2) күмү өчен кирәkle башка предметлар: жәймә - 80 x 200 зурлығындагы 1 данә; мендәр - 40 x 40 см зурлыктагы 1 данә аяқ килеме;</p> <p>3) ритуаль теркәү билгесен жирләү.</p> <p>2. Үлгәннәрне мәеткә күмү өчен кирәkle табутны, башка предметларны киендерү күзгә күренерлек кимчелекләр булырга тиеш түгел (тишк, ярык)</p>
4	Үлгән кешенең гәүдәсөн (калдыкларын) зиратка (крематорийга)ташу	<p>1. Үлгән кеше белән табутны алыш чыгу һәм аны маҳсус транспорт чарасы тукталышына кадәр күчерү катафалка-арбаларда, катафалка-носилкаларда, катафалка-чаналарда башкарыла. (ел фасылына карап).</p> <p>2. Үлгән кеше белән табутны күмү (кремация) урынына ташу маҳсус транспорт чарасы белән башкарыла.</p> <p>Азық-төлек чималың һәм азық-төлек продуктларын ташу өчен кулланыла торган автотранспорттан тыш, үлгән кеше белән табут өчен транспортның башка төрен куллану рөхсәт ителә.</p> <p>Үлгән кеше белән табутны транспортировкалаганда машина йөртүче тизлек режимын үтәргә, кискен тормозлаудан качарга тиеш.</p> <p>Транспортлау вакытында табутка зыян килмәскә тиеш.</p> <p>3. Үлгән кеше белән табутны күмү (кремация) урынына кадәр күчерү катафалка-арбаларда, катафалка-носилкаларда, катафалка-чаналарда (елның вакытына карап) башкарыла.</p> <p>4. Үлгән кеше белән табутны күчереп йөрткәннән һәм күмгәннән соң транспорт мәжбүри рәвештә кулланырга рөхсәт ителгән дезинфекцияләү чаралары белән жыештырылырга һәм эшкәртелергә тиеш</p>
5	Күмү (кремация, аннан соң көл салынган урна бирү)	<p>1. Күмү вакытына гаризада курсәтелгән урында үлгән кеше белән табутны күмү өчен кабер (көл салынган урна) булуы тәэмин ителергә тиеш.</p> <p>2. Каберне күмү өчен казу кулдан яки механик ысул белән башкарыла.</p> <p>Табутны күмгәндә кабер озынлығы 2 метрдан да ким булмаска тиеш, киңлеге – 1 метр, тирәнлеге – 1,5 метр, жир өсте тигезлегеннән табут капкачына кадәр</p>

ара – 1 метр.

Урнаны жиргэ күмгэндэ кабернең озынлыгы 1 метр, киңлеге 1 метр, жир өсте тигезлекен нән көл савытына кадәр ара 1 метр булырга тиеш.

3. Үлгәннәрне траншея тибындагы кабергэ күмү рөхсәт ителми.

4. Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән срокларда Эчке эшләр органнары тарафыннан шәхесләре билгеләнмәгән үлгәннәрне яндыру рөхсәт ителми.

5. Күмү (көл салынган урнаны күмү) буенча комплекслы хезмәтләр күрсәтү:

- 1) табут капкачын ябу (табут белән күмгэндэ генә);
- 2) табутны (көл салынган урналарны) кабергә төшерү;
- 3) кабер өстенә калкулык ясап кабер салу;
- 4) каберенә (улгән кешенең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы – булганда); аның туу һәм үлү даталары (мондый мәгълүмат булганда), күмүнең теркәлү номеры) язылган ритуаль теркәү билгесе кую.

6. Кремация буенча хезмәтләр күрсәтү (шәхесләре Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән үлгәннәрдән тыш) гаризаны рәсмиләштергәндә гаризада күрсәтелергә тиеш. Көл салынган урна һәм кремация турында белешмәләр кремациядән соң 24 сәгать узгач бирелә. Урнаны туфрак белән күмү бары тик жиргэ генә башкарыла.

7. Жирләгәндә:

- 1) күрше жирләү урыннарына кадәр ара кименде 0,5 метр;
- 2) күрше каберлекләрнең (киртәләрнең, кабер ташларының, кабер плитәләрнең) сакланышы